

Protocol

dalla seduta dil cussegl da vischnaunca,
venderdis, ils 11 da december 2020: allas 19.30 – 21.00
Liug: Halla Cons

Presidi: Mario Flepp

Actuar: Paul Duff

Presents:

a) Cussegl	Christoph Berger Adrian Deflorin Anna Maria Genelin Admir Jasarevic Giusep Lozza Helga Probst-Linder Livio Zanetti	Armin Berther Edgar Durschei Rita Huonder-Tenner Christian Loretz Armin Manetsch Martino Sabbadini
b) Suprastonza	Robert Cajacob Victor Flepp Jris Lombris	Clemens Berther Wendelin Jacomet
c) Perstgisas cussegl	Stefan Columberg	
d) Canzlist communal	Andri Hendry	
e) Hosps	René Epp, niev president communal Paul Flurin Schmidt, niev genau	

Plaid d'avertura entras il president

Cun gronds pass s'enclina igl onn current enviers la fin. Igl ei stau in onn ualti trubistgau ed ei vala ord mia vesta la peina da dar in'egliada anavos sil curriu e passau:

- Igl onn niev ha entschiet cun aura magnifica, aschia che las novas purschidas dallas pendicularas han carmalau massa glied tier nus a Mustér.
- Ils 28 da fevrer ei il cussegl communal seradunau tier sia emprema radunonza.
- El decuors dil mars ei il coronavirus, era numnaus "Covid-19", sederasaus tier nus sin tala moda, ch'il cussegl federal ha giu negin'otra letga che da metter en vigur il "lockdown". Per nus tuts ha ei giu num da setener vid las mesiras restrictivas. Il restrenscher il contact in tier l'auter ei segiramein staus grevs per biars. Denton da gronda impurtonza ei ch'il virus sederasi buc a moda nuncontrollabla.
- Las sedutas dil cussegl communal dils 27 da mars e 17 d'avrel han muort il coronavirus buca giu liug.
- Ei dat fatschentas politicas che ston tuttina vegnir tractadas. Cunquei che la situaziun era levamein secalmada ei il cussegl vegnius clamaus ils 15 da matg sco era ils 5 da zercladur. Quels cussegls han giu liug senza publicitad. Per dar alla publicitad la pusseivladad da perseguitar las debattas enteifer il parlament communal, ein quellas vegnidas emessas directamein via "live-streaming".
- A caschun dil cussegl extra muros dils 21 d'uost havein, sper la viseta dallas treis fatschentas Flepp SA, Auto Huonder SA e la Giger SA, giu da tractar pliras fatschentas ch'eran vegnidas spustadas muort il coronavirus. Cun risguardar il concept da segirtad eis ei stau pusseivel che vischinas e vischins han saviu perseguitar "live" il cussegl che ha giu liug a Pignola.
- Duront il temps da vacanzas ein las mesiras da protecziun, cunzun da vuler far vacanzas egl exteriur, stadas ualti severas. Igl ei segir curdau si a mintgin da nus che nossa regiun da vacanzas ha profitau da quella situaziun. Lein sperar che biars da quels hosps han saviu seperschuer con biala che nossa cuntrada ei e ch'els tuornien puspei tier nus per far vacanzas.
- Vischinas e vischins da Mustér han cun in clar "gie" dau glisch verda pil credit per l'innovaziun, l'amplificaziun ed igl engrondiment cumplexiv dil Center Fontauna. Medemamein han las elecziuns communalas giu liug e plascheivlamein han tut ils posts vacants saviu vegnir occupai. Jeu lessel cheu danovamein engraziar a vischinas e vischins per lur participaziun alla votaziun dils 27 da settember 2020.
- Ils 19 d'october ha il cussegl federal stuiu prender mesiras pli severas encunter la derasaziun dil coronavirus. Naven dad ussa vala ei da purtar mascrinas en tut las localitads ed els spazis accessibels alla publicitad. Plinavon ein inscuters spontans cun dapli che 15 persunas el spazi public scumandai.
- Ils 29 da november han vischinas e vischins da Mustér giu da votar per l'avertura dalla via d'uaul Val Segnas – Val Sogn Placi. Deplorablamein ha quella votaziun fatg naufragi. Per mei eis ei nuncapeivel ch'il president dalla Corporaziun d'aua Spina da Vin, ch'ei en quella funcziun era emploiau da vischnaunca, nezegia la pagina d'internet dalla Spina da Vin per far paleis siu agen meini e cheutras d'influenzar e tementar votantas e votants davart il project. Tenor miu meini ei la pagina d'internet in instrument d'informaziun ed ei en possess dalla vischnaunca. Il president dalla Corporaziun d'aua Spina da Vin ei dil meini ch'el sappi giudicar meglier la situaziun ch'ils differents experts ed igl uffeci da natira ed ambient. Era jeu sun staus critics visavi il project. Denton cun s'informar el dretg liug sco era a caschun dall'informaziun publica, haiel jeu bugen schau perschuer che la resca ch'ei detti incaps duront la construcziun dalla via seigi praticamein exclausa.
- Ils 4 da december ha la Regenza grischuna relaschau ulteriuras mesiras en connex cun il coronavirus e che valan per las proximas duas jamnas. Occurrenzas ed activitads en locals publics e privats cun dapli che 10 persunas ein scumandadas. Excepiu da quei ein occurrenzas e radunonzas politicas. Per las regiuns el cantun Grischun, ch'ei pertuccadas specialmein ferm dil "Covid-19" ei vegniu realisau ina strategia da tests generala. Il concept da protecziun general per il Grischun duei frenar l'epidemia, garantir

la stagiun d'unviern en las regions turisticas e possiblar festivitads el ravugl privat sur Nadal e Daniev.

- L'jamna vargada ha mintga casada en nossa vischnaunca retschert il magazin dall'Uniun da commerci e professiun Mustér (UCP). Svegliar en quei magazin ei in ver deletg. In grond compliment e laud admittel als responsabels dall'UCP per lur biala lavur.
- La davosa fin d'jamna ha Sogn Pieder manegiau bein cun nus. Cun pressapauc in meter neiv nova fa nossa cuntrada ina fetg biala pareta e vegn gest a temps sin Nadal. Tgei lein nus aunc dapli?
- Gie, perfin Sontgaclau ha patertgau uonn vid nus. Muort ch'el ha buca saviu visitar ils affons el vitg, ha el reparti satgets cun nuschs, piziultas e dultschem allas famiglias ch'eran s'annunziadas per la sentupada planisada cun Sontgaclau. Sper quei ha mintga casada dil vitg giu la dumengia endamaun igl oremus en scaffa da brevs. Jeu mon da quei anora, che tuttas uniuns da giuventetgna da nossa vischnaunca han purschiu enzatgei pils affons. Sin nossa giuventetgna savein semplamein sefidar. Per quella biala gesta admittel a tuttas uniuns da giuventetgna in grond laud ed engraziament.

Mortoris

Dapi la davosa seduta dil cussegl da vischnaunca dalla perioda d'uffeci 2017/2020 han ils suandonts vischins bandunau il terrester:

Sialm-Pally Leci, naschius ils 10 da zercladur 1936, morts ils 10 da november 2020

Schnoz-Deflorin Lucas, naschius ils 22 da november 1935, morts ils 22 da november 2020

Naschientschas

Dapi nossa davosa seduta dil cussegl da vischnaunca ha ei dau ina naschientscha:

Flepp Gian, naschius ils 28 da november 2020, fegl da Fabio e Bettina Flepp

Tractandas:

1. Protocol 30-2017/2020
2. Parcadi sutterran a Sogn Gions: Vendita alla Fundaziun PUNTREIS (messadi nr. 53-2017/2020)
3. Center Fontauna: Revisiun parziala dil regulativ da menaschi (messadi nr. 54-2017/2020)
4. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Mario Flepp

Paul Duff

Cussegl da vischnaunca 2017/2020
Protocol nr. 31
Seduta dils 11 da december 2020

---

1. Protocol

Protocol nr. 30 - 2017/2020

Il protocol ei vegnius tarmess tier per posiziun. Enteifer ils tschun dis fixai ei vegniu inoltrau objecziuns ch'ei nudadas en blau.

Gerau Victor Flepp:

Sin pagina 10 dil protocol nr. 30 vegn pretendiu ina midada en siu votum sco era sin pagina 11. Las correcturas ein succedidas el protocol numnau ed indicadas cun blau.

Gerau Wendelin Jacomet:

Sin pagina 8 vegn corrigiu la cefra digl onn 2021 cun 2020. El protocol numnau ei la correctura succedida cun blau.

Decisiun:

Il protocol vegn approbaus cun las midadas numnadas senza cuntervuschs.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Mario Flepp

Paul Duff

2. Parcadi sutterrann a Sogn Gions: Vendita alla Fundaziun PUNTREIS (messadi nr. 53-2017/2020)

Suprastonza:

President communal Robert Cajacob:

Cun la lubientscha da baghegiar igl onn 2010 ei vegniu tschentau la damonda alla vischnaunca da baghegiar 15 parcadis el stabiliment dalla casa PUNTREIS. Igl ei vegniu realisau 13 parcadis sutterranns per ina summa da frs. 411'075.--. La damonda per far diever da quels parcadis ei stada fleivla, cunzun all'entschatta. Il settember vargau fa la Fundaziun PUNTREIS la damonda alla vischnaunca d'acquistar ils parcadis sin siu areal. Cun la finamira dad esser egl avegnir in subcenter sil sector da tgira, cun dar suttetg alla Spitex, alla pratica da miedi e da porscher in plaz pigl auto da salvament, ei il basegns per parcadis avon maun. L'offerta da frs. 435'000.-- ei gesta e la suprastonza communal propona da realisar la vendita.

Discussiun avon la debatta d'entrada

President dil cussegl da vischnaunca Mario Flepp:

Cunquei che concusseglhier Christoph Berger e mia persuna essan commembers dalla Fundaziun Puntreis vegnin nus a prender stgisa tier la tractaziun e votaziun da quella fatschenta.

Decisiun:

Il cussegl decida cun 12 gie, senza cuntervuschs ed 2 abstenziuns da

- 1. vender ils 13 parcadis el parcadi sutterrann a Sogn Gions alla Fundaziun PUNTREIS per il prezi da frs. 435'000.--;***
- 2. suttametter quei conclus el senn d'art. 21 lit. d dalla constituziun communal al referendum facultativ.***

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Mario Flepp

Paul Duff

3. Center Fontauna: Revisiun parziala dil regulativ da menaschi (messadi mr. 54-2017/2020)

Suprastonza:

Gerau Clemens Berther:

Cun realisar il niev project dil Center Fontauna pretenda ei era da reglar enqual causa el menaschi. Ina correctura succeda tier la contabilitad, che quenta egl avegnir cun la taglia sin plivaleta. El discuors cun la cumissiun ei semussau ch'ei dat paucs arguments da midar il menaschi en ina societad acziunara. Era discuors cul niev president communal da Tujetsch per crear ina societad anonima "INFRA SA" han giu liug. Pil mument consista ina cunvegna cul Bogn Sedrun per in engaschi da 30% dil meinafatschenta dil Center Fontauna. Suenter la sanaziun dils dus objects san ins reponderar la damonda da midada. Plinavon stuess ina midada en ina SA vegnir decidida all'urna. Per in tal pass drova ei buns arguments. Ina damonda che resulta ei, tgei far culs deivets? Il niev regulativ ha l'intenziun da realisar ina migliur e simplificar el futur il menaschi Center Fontauna.

Discussiun:

Cussegl:

Cussegliaer Christoph Berger:

Il Center Fontauna astga e sto esser in liug attractiv. Il menaschi sto vegnir optimaus. Nus havein avunda hosps per tuttas ustrias dil vitg. La tema ch'in Center Fontauna attractiv prendi naven hosps ei buca giustificada. Suandonta proposta:

Art. 3 Principis d'organisaziun

Il Center Fontauna ei organisaus e vegn menaus tenor criteris economics, rentabels, spargnus. Leu nua ch'igl ei pusseivel ei da luvrar cun profit (ustria, parcadis etc.) ed adattar las purschidas tenor il basegns dils indigens e dils hosps.

Gerau Clemens Berther:

Il regulativ cuntegn cun la determinaziun "menar il CF economic" da far profit nua ch'igl ei pusseivel. Ina determinaziun supplementara tenor la proposta fatga drovi buc.

Decisiun:

Il cussegl renviescha la proposta da cussegliaer Christoph Berger cun sulet 1 gie e 13 na.

Cussegl:

Cussegliaer Christoph Berger fa in'ulteriura proposta per midada. Cun la reducziun dalla cumissiun da menaschi da tschun sin treis commembers, vegn l'actuala cumissiun dil Center Fontauna sliigiada. Ei dat lu sulet la direcziun. Il gerau ei commember dalla cumissiun da menaschi ex officio sco era il meinafatschenta. L'influenza dil cussegl communal vegn cheutras minimala. En la planisaziun dil niev Center Fontauna ei semussau, tgei massiva influenza che la cumissiun ha giu e con grev igl ei stau da realisar novas ideas. La tactica d'infiltrar commembers dad in'uniun per influenzar ideas innovativas astga buca pli capitar. Ord tals motivs propona el il suandont:

II. Cumissiun da menaschi

Art. 4 Principis d'organisaziun:

Per la gestiun dil menaschi Center Fontauna ei la cumissiun da menaschi responsabla. Ella secumpona da tschun commembers, eligi dil cussegl da

vischnaunca. La cumissiun seconstituescha sezza ed elegia siu president. Il meinafatschenta assista allas sedutas cun vusch consultativa.

Per garantir in equilibr en la cumissiun astga maximalmein in commember dad in'uniun ni d'ina famiglia esser presents (decisiv ei l'appartenenza d'ina uniun ils davos diesch onns).

Suprastonza:

Gerau Clemens Berther:

Sco previu vegnan ils treis commembers dalla cumissiun da menaschi eligi dil cussegl da vischnaunca. Entochen il di dad oz ha ei mai dau problems d'interess persunals. Il center sto funcziunar a moda economica e quei gartegia il meglier cun mo treis commembers. La suprastonza communal survigilescha gie il center e dat giu quen per mauns dil cussegl e dalla cumissiun da gestiun.

Cussegl:

En la fasa actuala cun grondas midadas eis ei da beneventar ina cumissiun Center Fontauna cun tschun commembers. Tschun meinis porschan dapli variaziun per prender bunas decisiuns.

Gerau Clemens Berther:

La cumissiun da baghegiar Center Fontauna resta vinavon. Ultra da quei vegn era il menader dall'infrastructura communal consultaus savens els fatgs dil Center Fontauna.

Decisiun:

Il cussegl decida cun 7 gie, 2 na e 5 abstenziuns per tschun commembers en la cumissiun da menaschi Center Fontauna e per la cumpletaziun d'art. 4 dil regulativ sco suranumnau.

Decisiun dalla proposta da suprastonza:

Il cussegl decida cun 14 gie, d'approbar la revisiun parziala dil regulativ pil menaschi Center Fontauna cun risguardar e far la midada tenor la proposta da cusseglier Christoph Berger.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Mario Flepp

Paul Duff

Cussegl da vischnaunca 2017/2020

Protocol nr. 31

Seduta dils 11 da december 2020

Informaziuns:

Gerard Clemens Berther:

Rispostas allas damondas dil cussegl dils 13 da november 2020 pertuccont il preventiv 2021.

Cto. 6190.4310.00: Recavs lavurs per projects: Cheu setracta ei da quens interns che pertuccan principalmein il project da lavineras Val Clavianev. Era las lavurs vid projects da SIE ni SIS vegnan tschentadas a quen intern per saver schar subvenziunar quellas. Tier tuts projects ei era la survegionza locala dils plazzals entras il selvicultur integrada e subvenziunada. Ils frs. 130'000.-- ei ina cefra d'experiencescha. Detagls exacts con che vegn luvrau vid tgei project ein dil mument ch'il preventiv vegn preparaus buca enconuscents. Ils projects SIE vegnan per exempel inoltra tiel cantun igl october, nies preventiv succeda gia igl uost.

Cto. 6190.3130.01: Lavurs da tiarzas personas, detagls: Ils frs. 2'300.-- ein reservai per serrar giu il quen da menaschi ForstBAR. L'ulteriura summa ein prestaziuns externas per exequir lavurs per tiarzas personas ni emprests da maschinas, seigi quei CMF Cadi ni dad autras fatschentas.

Il preventiv 2020 prevedeva ina summa da frs. 15'000.--. Ina part digl augment ein prestaziuns externas vid lavurs da tiarzas personas. Incaricas externas san esser elaboraziuns da concepts, seigi quei tgira dils urs d'uaul, concepts da tgira, differents sclariments etc. Ina part da quella summa sa era vegnir tschentada a quen vinavon. Tier nus restan ils cuosts per projects/lavurs che vegnan buca realisai ed era ils cuosts per scuntraziun ForstBAR e sclariments.

Cto. 6190.4240.00: Recavs lavurs per tiarzas personas: Per tgi ch'il menaschi tecnic astga exequir lavurs il 2021 e per tgei summa ei pil mument nunenconuscent. Quei succeda adina a cuorta vosta.

Cto. 8250.3131.00: Plan da menaschi 2021: La summa e la tariffa ein ina media approximativa sche nus stuein surdar l'incarica ad in biro specialisau. Savein nus denton occupar in substitut adequat per il selvicultur, surpren quel quella lavur excepieu la redacziun e specialitads el plan da menaschi. Quellas lavurs san mo vegnir fatgas dad in inschignier forestal. En quei cass munta la summa externa vid il plan da menaschi frs. 15'000.--, tariffa per ura da frs. 155.--.

Cussegl:

Cusseglier Edgar Durschei engrazia en num dall'UCP alla suprastanza communal per il sustegn da realisar l'interessanta brochura dils commerciants en vischnaunca.

Cusseglier Armin Manetsch engrazia alla giuventetgna dalla vischnaunca ch'ei s'engaschai pil manteniment digl usit da Sontgaclau era muort la situaziun da corona. Ils giuvens e las giuvnas han anflau ina buna sligaziun per las famiglias cun affons.

Cusseglier Christian Loretz inoltescha ina moziun partenent la decisiun dil project avertura Val Segnas – Val Sogn Placi.

President communal Robert Cajacob:

"Cun la fin digl onn current surdudel jeu miu uffeci da president communal a miu successur René Epp. Aschia ei quei stau oz mia davosa seduta eifer il cussegl da vischnaunca. Jeu engraziel per la buna collaboraziun ch'jeu haiel astgau guder duront ils davos quater onns eifer il cussegl da vischnaunca, la suprastanza communal, la cumissiun da gestiun e buca il davos en casa communal cun in team zun motivau ed engaschau. La lavur executiva pil beinstar da nossa vischnaunca ha fatg a mi grond plascher. Ussa suonda per mei il temps pli ruasseivel, la pensiun nua che mia famiglia e la natira vegnan a star el center. Jeu giavischel a miu successur René Epp, a tuttas personas che s'engaschan el futur per il beinstar da nossa vischnaunca bia plascher ed in bien maun per quell'impurtonta lavur".

Gerau Victor Flepp:

Era per el ei quei stau la davosa seduta cun il cussegl da vischnaunca. El engrazia per la collegialitad ed il sustegn. En siu departament ei la damonda futura da sanar ni buca sanar la serenera Raveras. Ei setracta d'ina gronda investiziun. Avon varga 20 onns ha giu liug la davosa gronda sanaziun alla serenera. Quei era questa stad cun fetg biars hosps el vitg. La gronda migliur ha la spartida dallas auas purtau, aschia che la biologia ei descargada. Tochen il november ha la biologia engreviau sulet cun 45,5%. Las valetas ein ella norma dallas prescripziuns.

Cusseglia Mario Flepp, president dil cussegl communal:

"Cun la fin da questa perioda d'uffeci 2017/2020 vegnan divers commembers dalla suprastanza, dil cussegl da vischnaunca, dalla cumissiun da gestiun e dil cussegl da scola a terminar lur temps d'uffeci. Jeu giavischel a vus tuts pil futur mo il meglier. Per vies engaschi en favur da nossa vischnaunca in cordial DIEUS PAGHI!

El medem mument engraziel a vus cusseglieras e cussegliers per vossa lavur e vies sustegn ed engaschi en favur dalla vischnaunca. Plinavon engraziel jeu grondamein alla suprastanza communal per la buna collaboraziun duront miu onn presidial.

Al biro dil cussegl cul vicepresidente Giusep Lozza, cussegliera Helga Probst e cusseglier Adrian Deflorin admittel medemamein in grond engraziament per la buna collaboraziun e tut il sustegn. Pil sustegn ed engaschi da tuttas persunas davos las culissas dil cussegl communal seigi cordialmein engraziau. In special engraziament per lur grondiusa lavur descha a nos actuars Paul Duff ed Ursina Murer. Vinavon drezzel miu engraziament al canzlist Andri Hendry ed al conlvrer Ursin Flepp per tut il sustegn duront miu onn presidial. A vus tuts ed a vossas famiglias giavischel jeu in bi e ruasseivel temps da Nadal ed ina bun'entschatta egl onn niev.

A tuttas vischinas e vischins da nossa vischnaunca giavischel jeu in bi temps d'advent, bialas fiastas da Nadal e pigl onn vegnent mo il meglier. Lein mirar positiv egl avegnir ed empruar da purtar cun pleina speranza e curascha las sfidas che spetgan nus.

Deplorablamein stuein nus stuschar la tscheina finala sin pli tard. Il niev termin vegn communicaus ad uras".

La seduta constitutiva dallas novas instanzas communalas ha liug, venderdis ils 8 da schaner 2021 en halla plurivalenta.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Mario Flepp

Paul Duff

Disentis/Mustér, ils 15 da december 2020